meppel.nl

Agendapunt: 6.2

Vertrouwelijkheid:
Openbaar

Meppel, 2 maart 2021.

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvoorstel nr.
1469913

Onderwerp:
Grondstoffenbeleidsplan 2021-2024 'Samen Van Afval Naar Grondstoffen'

Voorgesteld besluit:
1.Het grondstoffenbeleidsplan 2021-2024 'Samen Van Afval Naar Grondstoffen' vast te stellen (bijlage 1), met als doelstellingen:

a. Het omgekeerd inzamelen de komende beleidsperiode als uitgangspunt te blijven hanteren;
b. In te zetten op meer afvalscheiding en reductie van het restafval, zodat we minder CO_2 uitstoten;
c. Te focussen op de kwaliteit van de ingezamelde grondstofstromen, om recycling nog beter mogelijk te kunnen maken;
d. Inwoners te faciliteren door de service op grondstofstromen te optimaliseren;
e. Gericht in te zetten op communicatie over nut en noodzaak van afvalscheiding en op preventie van afval.

Samenvatting:
Het college biedt het grondstoffenbeleidsplan 2021-2024 'Samen Van Afval naar Grondstoffen' ter vaststelling aan aan de gemeenteraad.

Er is een gedeeld besef dat we toe moeten naar een andere manier van afvalbeheer. In 2050 leven we in een afvalloze en duurzame samenleving. Afval bestaat niet, we zamelen alleen nog maar waardevolle grondstoffen in. Om deze ambitie te realiseren is betrokkenheid en inspanning van onze inwoners van doorslaggevend belang.
Dit beleidsplan zet in op de verbetering van afvalscheiding, op preventie van afval en daarmee op een reductie van de hoeveelheid restafval. Dit willen we realiseren door:
• Het omgekeerd inzamelen de komende beleidsperiode als uitgangspunt te blijven hanteren;
• In te zetten op meer afvalscheiding en reductie van het restafval, zodat we minder CO_2 uitstoten;
• Te focussen op de kwaliteit van de ingezamelde grondstofstromen, om recycling nog beter mogelijk te kunnen maken;
• Inwoners te faciliteren door de service op grondstofstromen te optimaliseren;
• Gericht in te zetten op communicatie over nut en noodzaak van afvalscheiding en preventie van afval.

Inleiding:
In 2019 is het afvalbeleidsplan 2012 – 2020 geëvalueerd. De resultaten hiervan zijn op 28 november 2019 door middel van een memo met de gemeenteraad gedeeld. In november 2019 zijn alle inwoners van de gemeente betrokken bij het nieuwe beleid door middel van een vragenlijst over afvalscheiding (infoquête). Deze infoquête is ingevuld door 28% van de inwoners. Op 8 oktober 2020 is de

gemeenteraad via De Ronde geïnformeerd over de landelijke ontwikkelingen op het gebied van afval en grondstoffen en over de uitkomsten van de infoquête. Voor de komende periode moet een nieuw beleidsplan worden vastgesteld. De resultaten uit de evaluatie en de uitkomsten uit het onderzoek onder onze inwoners zijn verwerkt in het nieuwe beleidsplan.

Beoogd (maatschappelijk) effect
Hergebruik en recycling van grondstoffen de komende jaren zoveel mogelijk te bevorderen. Ook hebben we deze periode extra aandacht voor de kwaliteit van de gescheiden grondstofstromen.

Hiermee zetten we belangrijke stappen richting een afvalvrije en duurzame gemeente.

Argumenten
1.1 Hierdoor worden stappen gezet naar de landelijke doelstelling op het gebied van afvalscheiding en – preventie
Gemeente Meppel heeft de landelijke VANG-doelstelling (max. 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2020 en een afvalscheidingspercentage van 75%) nog niet behaald. In dit beleidsplan schetsen we een haalbaar tijdspad richting de 100 kg.

1.2 Het beleidsplan sluit aan bij de evaluatie
In 2019 is het afvalbeleidsplan 2012-2020 geëvalueerd. Deze evaluatie is in november 2019 ter kennisgeving aan de raad gestuurd. De resultaten uit de evaluatie, zoals de afvalscheidingsresultaten en het potentieel aan grondstoffen dat nu nog in het restafval zit, zijn gebruikt als bouwstenen voor het nieuwe beleid.

1.3 Hiermee spelen we in op de wensen en behoeften van onze inwoners die in de infoquête over afvalscheiding zijn aangegeven
Het rapport met de resultaten uit de infoquête is als bijlage toegevoegd. De onderzoeksresultaten zijn opgesplitst in knelpunten, wensen en ideeën op het gebied van voorzieningen en diensten. Ook zijn er kansen benoemd voor verbetering en vernieuwing van de communicatie.

1.4 Het nieuwe beleid is een uitwerking van de pijler grondstoffeninzameling van het Programma Duurzaamheid
Dit beleidsplan valt onder het Programma Duurzaamheid 2021-2023. Duurzaamheid is een belangrijke pijler in het nieuwe grondstoffenbeleid. Het programma Duurzaamheid omvat zes pijlers: energietransitie, klimaatadaptatie, grondstoffeninzameling, circulaire economie, biodiversiteit en natuur en gezond leefmilieu. In het Programma Duurzaamheid komen deze onderwerpen samen. Het onderdeel grondstoffeninzameling raakt het meest aan de pijlers energietransitie en circulaire economie.

Kanttekeningen
1.1 De landelijke VANG-doelstellingen zijn geformuleerd voor 2020 en 2025
In het Rijksbrede programma 'Nederland Circulair in 2050' geeft het kabinet aan dat onze economie in 2050 volledig circulair moet zijn. Om deze ambitie te realiseren zijn de VANG-doelstellingen geformuleerd. Deze VANG-doelstellingen sturen op 2020 (100 kg) en 2025 (30 kg). Gemeente Meppel stuurt op maximaal 30 kg restafval per inwoner per jaar in 2028. Op het ogenblik staat er op de

VANG-norm geen sanctie, deze is op basis van gemeentelijk vrijwilligheid. Vermoedelijk wordt deze vrijwilligheid op termijn opgeheven. Het is dus van belang zo snel mogelijk toe te werken naar meer afvalscheiding en reductie van de hoeveelheid restafval. Kwaliteit van de grondstofstromen is echter ook van belang, omdat vervuilde grondstofstromen de recyclingmogelijkheden beperken.

1.2 2020 was geen representatief jaar voor de afvalinzameling
Er is een duidelijk corona-effect te zien op de hoeveelheid ingezameld huishoudelijk afval. Er was sprake van een dalende trend in 2019. Deze hoeveelheden zijn in 2020 weer toegenomen. De oorzaak hiervan is verklaarbaar. Mensen zijn door de lockdown meer thuis, waardoor er meer restafval en andere stromen thuis wordt weggegooid. Ook is de hoeveelheid afval dat naar het afvalbrengstation gebracht is toegenomen, doordat mensen in de corona periode meer zijn gaan opruimen in en om het huis.

2020 is hiermee geen representatief jaar geweest voor de hoeveelheden afval die zijn ingezameld. We hopen dat er in 2021 weer een dalende trend kan worden voortgezet ten opzichte van 2019.

1.3 Geen beleidsplan betekent geen heldere koers
Het huidige beleidsplan loopt tot en met 2020. De resultaten zijn in 2019 geëvalueerd. Om de VANG-doelstelling te halen is het nodig om het beleid te verfijnen en het flankerend beleid en de sturende instrumentarium die tot onze beschikking staan goed in te zetten. Dit grondstoffenbeleidsplan beschrijft hoe we dit de komende periode gaan doen. Wanneer er geen nieuw beleid wordt geformuleerd, zal de hoeveelheid restafval niet dalen, en zullen de landelijke doelstellingen niet worden gerealiseerd.

Integrale afstemming
Teammanager Duurzaam, bedrijfsleider reiniging, programmamanager Duurzaam, financieel adviseur, juridisch adviseur, communicatieadviseur.

Financiën
Bij dit beleidsplan hoort een uitvoeringsprogramma waarin concrete maatregelen zijn beschreven. Daar waar de maatregelen niet gefinancierd kunnen worden uit de reguliere afvalstoffenbegroting zullen wij met separate raadsvoorstellen komen.

Effecten overige programma's
Het nieuwe beleid is een uitwerking van de pijler grondstoffeninzameling van het Programma Duurzaamheid.

Communicatie
Voor de communicatie wordt verwezen naar hoofdstuk 5.2 van het grondstoffenbeleidsplan. Na vaststelling van het grondstoffenbeleidsplan door de gemeenteraad zal ook met de inwoners gecommuniceerd worden.

Uitvoering
Bij dit grondstoffenbeleidsplan is een uitvoeringsprogramma gemaakt. Hierin staan de concrete maatregelen beschreven per grondstofstroom. Daar waar de maatregelen niet gefinancierd kunnen worden uit de reguliere afvalstoffenbegroting zullen wij met separate raadsvoorstellen.

Energietransitie
Dit grondstoffenbeleidsplan is een pijler onder het programma Duurzaamheid. We streven ernaar om in 2040 CO_2 neutraal te zijn. In dit beleidsplan wordt de koppeling gemaakt tussen afvalscheiding en de doelstellingen met betrekking tot CO_2 reductie.
Door hergebruik van afvalstromen wordt uitstoot van broeikasgassen voorkomen. Als gemeente Meppel streven wij ernaar zoveel mogelijk afval geschikt te maken voor hergebruik. Dit betekent dat de kwaliteit van de ingezamelde afvalstromen zo zuiver mogelijk moet zijn.
Afvalscheiding heeft een positief effect op de CO_2 uitstoot, doordat meer stromen gerecycled kunnen worden. Preventie draagt direct bij aan CO_2 reductie; immers, hoe minder restafval verbrand wordt, hoe minder CO_2 uitstoot.

Bijlagen
1. Grondstoffenbeleidsplan 2021-2024 'Samen Van Afval Naar Grondstoffen'
2. Bijlage rapport onderzoek afvalscheiding gemeente Meppel (infoquête)

Burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
A.J. Kastelein	R.T.A. Korteland